

Slovak international scientific journal

№43, 2020

Slovak international scientific journal

VOL.3

The journal has a certificate of registration at the International Centre in Paris – ISSN 5782-5319.

The frequency of publication – 12 times per year.

Reception of articles in the journal – on the daily basis.

The output of journal is monthly scheduled.

Languages: all articles are published in the language of writing by the author.

The format of the journal is A4, coated paper, matte laminated cover.

Articles published in the journal have the status of international publication.

The Editorial Board of the journal:

Editor in chief – Boleslav Motko, Comenius University in Bratislava, Faculty of Management

The secretary of the journal – Milica Kovacova, The Pan-European University, Faculty of Informatics

- Lucia Janicka – Slovak University of Technology in Bratislava
- Stanislav Čerňák – The Plant Production Research Center Piešťany
- Miroslav Výtisk – Slovak University of Agriculture Nitra
- Dušan Igaz – Slovak University of Agriculture
- Terézia Mészárossová – Matej Bel University
- Peter Masaryk – University of Rzeszów
- Filip Kocisov – Institute of Political Science
- Andrej Bujalski – Technical University of Košice
- Jaroslav Kovac – University of SS. Cyril and Methodius in Trnava
- Paweł Miklo – Technical University Bratislava
- Jozef Molnár – The Slovak University of Technology in Bratislava
- Tomajko Milaslavski – Slovak University of Agriculture
- Natália Jurková – Univerzita Komenského v Bratislave
- Jan Adamczyk – Institute of state and law AS CR
- Boris Belier – Univerzita Komenského v Bratislave
- Stefan Fišan – Comenius University
- Terézia Majercakova – Central European University

1000 copies

Slovak international scientific journal

Partizanska, 1248/2

Bratislava, Slovakia 811 03

email: info@sis-journal.com

site: <http://sis-journal.com>

CONTENT

ECONOMY

Logosha R.

RETROSPECTIVE, PHILOSOPHY AND LOGIC OF
FORMATION OF GENERAL MARKET THEORY IN THE
LIGHT OF THE CONFLICT OF IDEAS OF LIBERAL AND
ALTERNATIVE PARADES.....3

Pronko L., Kolesnik T.

ECONOMIC SECURITY AGRO-INDUSTRIES OF UKRAINE
ON THE MODERN STAGE.....12

Pronko L.

CONSEQUENCES OF REALIZATION OF REFORM OF
DECENTRALIZATION OF POWER AND PROSPECT OF
DEVELOPMENT OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ARE IN
UKRAINE18

Fishchuk N., Onishchenko M.

COMMODITY POLICY OF RETAIL TRADE NETWORKS
AND FACTORS THAT DETERMINE IT26

Furman I.

STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF THE
GRAIN PRODUCT COMPLEX OF VINNITSA REGION ...36

Furman I.

PROBLEMS OF APPLICATION AND MECHANISM OF
ANTI-CRISIS FINANCIAL MANAGEMENT: THEORETICAL
ASPECT45

STATE AND LAW

Malanchiy M.

STRUCTURE OF THE OF THE PERSONNEL
MANAGEMENT SYSTEM OF THE STATE BORDER
GUARD SERVICE OF UKRAINE.....57

Список літератури

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Економічна безпека України: проблеми та пріоритети зміцнення [моногр.] / [З.С. Варналій, Д.Д. Буркальцева, О.С. Саєнко]; за заг. ред. проф. З.С. Варналія. – К.: Знання України, 2011. – 299 с.
3. Користін О. Є. Економічна безпека: [навч. посіб.] / [О.Є. Користін, О.І. Барановський, Л. В. Герасименко та ін.]; за заг. ред. проф. О.М. Джужі. – К.: Правова єдність, 2010. – 367 с.
4. Офіційний сайт Міністерства економіки,

торгівлі та сільського господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua>.

5. Жмуденко В.О. Оцінка проблем економічної безпеки в аграрній сфері / Жмуденко В.О. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vkhnauekon/2009_14/pdf/14_27.pdf.

6. Стратегія розвитку аграрного сектора економіки (на період до 2020 року) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://minagro.gov.ua/node/2354>

НАСЛІДКИ ПРОВЕДЕННЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Пронько Л.М.

к.е.н., доцент,

Вінницький національний аграрний університет

CONSEQUENCES OF REALIZATION OF REFORM OF DECENTRALIZATION OF POWER AND PROSPECT OF DEVELOPMENT OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ARE IN UKRAINE

Pronko L.

Candidate of Economic Sciences, associate professor,

Vinnitsia National Agrarian University

Анотація

Проаналізовано основні етапи проведення реформи, визначено основні повноваження та можливості децентралізації влади в Україні починаючи з 2014 року. Досліджено, що нова законодавча база значно посилила мотивацію до міжмуніципальної консолідації в країні, створила належні правові умови та механізми для формування спроможних територіальних громад сіл, селищ, міст, які об'єднують свої зусилля у вирішенні нагальних проблем. Також вже виправдала себе нова модель фінансового забезпечення місцевих бюджетів, які отримали певну автономію і незалежність від центрального бюджету. Обґрунтовано, що перший етап децентралізації – створення громад – відбувся успішно, отже, потрібно до кінця 2020 року завершити наступний етап, який забезпечить незворотність і непохитність реформи та забезпечить доступ до нових можливостей для 100% населення України.

Доведено, що запропоновані законопроектном зміни повністю відповідають європейським і міжнародним стандартам і дадуть змогу забезпечити спроможність місцевого самоврядування та побудувати ефективну систему територіальної організації влади в Україні.

Abstract

The main stages of the reform have been analyzed, the main powers and opportunities for decentralization of power in Ukraine since 2014 have been identified. It is studied that the new legal framework has significantly strengthened the motivation for inter-municipal consolidation in the country, created appropriate legal conditions and mechanisms for the formation of capable territorial communities of villages, towns and cities, which unite their efforts to solve urgent problems. The new model of financial support for local budgets, which have gained some autonomy and independence from the central budget, has also already paid off. It is justified that the first stage of decentralization - community building - was successful, so it is necessary to complete the next stage by the end of 2020, which will ensure the irreversibility and steadfastness of the reform and provide access to new opportunities for 100% of Ukraine's population. It is proved that the changes proposed by the bill fully comply with European and international standards and will ensure the capacity of local self-government and build an effective system of territorial organization of power in Ukraine

Ключові слова: територіальні громади, децентралізація, реформа, місцева влада, місцеве самоврядування, фінансова децентралізація.

Keywords: territorial communities, decentralization, reform, local government, local self-government, local budget, financial decentralization.

Кожен з нас живе в громаді – сільській, селищній чи міській. Як мешканці громади, обираємо місцеву владу – сільських, селищних, міських голів, депутатів відповідних місцевих рад, і тим самим наділяємо їх повноваженнями вирішувати питання місцевого значення в наших інтересах, інтересах

громади.

Кожен мешканець села чи міста має право на сучасну медицину й освіту, доступні та якісні адміністративні, комунальні, соціальні послуги, гарні дороги, чисті й освітлені вулиці. Але люди можуть

впливати на якість цих послуг лише тоді, коли відповідальні за їх надання знаходяться близько. Найближчою до людей владою є органи місцевого самоврядування: сільські, селищні міські ради та їхні виконкоми [7]. Отже саме вони повинні мати широкі повноваження і достатньо коштів, щоб бути спроможними вирішувати усі місцеві питання і нести за це відповідальність.

Для цього в Україні відбувається децентралізація – передача повноважень та фінансів від державної влади – органам місцевого самоврядування [1].

Законодавче підґрунтя для докорінної зміни системи влади та її територіальної основи на всіх рівнях почало формуватися у 2014 році.

У квітні 2014 року Уряд схвалив основний концептуальний документ - Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Після цього був затверджений План заходів щодо її реалізації, які дали старт реформі.

Для реалізації положень Концепції та завдань Плану заходів, необхідно було в першу чергу внести відповідні зміни до Конституції України [2], а також сформувати пакет нового законодавства.

Зміни до Конституції перш за все мали вирішити питання утворення виконавчих органів обласних та районних рад, реорганізації місцевих державних адміністрацій в органи контролю-наглядового типу, дати чітке визначення адміністративно-територіальної одиниці – громади.

Зусиллями вітчизняних фахівців, практиків, науковців, експертів проект змін до Конституції був розроблений та переданий на широке публічне обговорення. Запропоновані зміни підтримало суспільство та високо оцінила Венеційська Комісія.

Отже, з 2014 року Уряд розпочав реформу децентралізації влади [3] в межах чинної Конституції.

За цей час вже сформований і діє основний пакет нового законодавства, впроваджуються першочергові законодавчі ініціативи та приймається ряд важливих Законів:

- Закони про внесення змін до Бюджетного та Податкового кодексів України. Завдяки цим змінам відбулася фінансова децентралізація: місцеві бюджети за останні роки зросли на 165,4 млрд грн: з 68,6 млрд в 2014 до 234 млрд грн в 2018 році та .

- Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Дав змогу почати формувати спроможний базовий рівень місцевого самоврядування. З 2015 по 2018 роки в Україні створено 882 об'єднаних територіальних громад (ОТГ). До

складу цих ОТГ увійшли більше 4000 колишніх місцевих рад. 9 млн людей проживають в ОТГ. Такі темпи міжмуниципальної консолідації міжнародні експерти називають дуже високими.

Закон також запровадив інститут старост в ОТГ, які представляють інтереси сільських мешканців в раді громади [5]. В селах ОТГ працюють вже 786 старост, ще майже 1,7 тисяч осіб виконують обов'язки старост.

У 2018 році об'єднані громади отримали у комунальну власність майже 1,5 млн га земель сільськогосподарського призначення за межами населених пунктів.

- Закон «Про співробітництво територіальних громад». Створив механізм вирішення спільних проблем громад: утилізація та переробка сміття, розвиток спільної інфраструктури тощо. На кінець 2018 року реалізується вже 325 договорів про співробітництво. Цим механізмом скористалися 975 громад.

- Закон «Про засади державної регіональної політики». Державна підтримка регіонального розвитку та розвитку інфраструктури громад за час реформи зросла у 39 разів: з 0,5 млрд в 2014 до 19,37 млрд грн у 2018 році. За рахунок цієї підтримки в регіонах та громадах реалізовано у 2015-2018 роках більше 10 тисяч проєктів.

- Пакет законів щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг. Це дозволило делегувати органам місцевого самоврядування відповідного рівня повноваження з надання базових адміністративних послуг: реєстрацію місця проживання, видачу паспортних документів, державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб, підприємців, об'єднань громадян, реєстрацію актів цивільного стану, речових прав, вирішення земельних питань тощо.

Нова законодавча база значно посилила мотивацію до міжмуниципальної консолідації в країні, створила належні правові умови та механізми для формування спроможних територіальних громад сіл, селищ, міст, які об'єднують свої зусилля у вирішенні нагальних проблем. Також вже виправдала себе нова модель фінансового забезпечення місцевих бюджетів, які отримали певну автономію і незалежність від центрального бюджету.

Успіхи реформи на першому етапі свідчать, що Україна обрала правильний шлях і треба рухатися ним далі (рис. 1) [4;3].

РЕФОРМА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Рис. 1. Результати проведення децентралізації в Україні, 2019 рік

Наразі в Україні сформовано вже 882 ОТГ, в частині з яких мають пройти перші вибори.

У 18 районах ОТГ сформовані на 100%. Разом з тим є 99 районів, де немає жодної об'єднаної громади. Прямі міжбюджетні відносини мають 665 громад. Доходи їх бюджетів за 11 місяців поточного року склали 18,9 млрд грн.

В ОТГ створено 123 центри надання адміністративних послуг, перелік яких обчислюється десятками. У таких центрах люди отримують різні довідки, призначають пенсії та субсидії без необхідності їхати в обласний чи районний центр.

На даний час процес децентралізації в Україні виходить на новий етап, реалізація якого обумовлена наступними завданнями [4]:

1. Формування нової територіальної основи для діяльності органів влади на рівні громад і районів.
2. Передача повноважень органів виконавчої

влади органам місцевого самоврядування та їх розмежування за принципом субсидіарності.

3. Створення належної ресурсної бази для здійснення повноважень органів місцевого самоврядування.

4. Формування ефективної системи служби в органах місцевого самоврядування (рис. 2).

5. Упорядкування системи державного контролю та нагляду за законністю діяльності органів місцевого самоврядування.

6. Розвиток форм прямого народовладдя: виборів, референдумів.

В уряді України зазначають, що перший етап децентралізації – створення громад – відбувся успішно. На сьогоднішній день наступний етап, який забезпечить незворотність і непохитність реформи, забезпечить доступ до нових можливостей для 100 % населення України. «І це завдання ми маємо вирішити не через 10 років, а у 2020 р. [8].

Нам потрібно зробити все, аби в Конституції

Україні закріпити повсюдність самоврядування, чітко визначити розподіл повноважень за принципом субсидіарності, гарантії фінансового забезпечення.

Усю територію України в межах областей розділити на 1470 громад, а наявну кількість районів

зменшити з 490 до 131.

Саме так український уряд планує завершити основний етап реформи адміністративно-територіального устрою. Затвердити новачки планують уже цього літа, аби восени провести заплановані місцеві вибори на новій територіальній основі.

ГРАФІК ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАВЕРШЕННЯ РЕФОРМИ

Рис. 2. Напрями завершення реформи децентралізації влади в Україні [8].

Кабінет Міністрів України схвалив проекти Постанов Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» і «Про утворення та ліквідацію районів у Автономній Республіці Крим» на позачерговому засіданні 12 червня.

Таблиця 1

№п/п		Області/райони Автономна республіка Крим		Області/райони Мелітопольський Полтавський		Області/райони Івано-Франківська область		Області/райони Рівненська область							
№п/п		населення, тис. осіб	№п/п	населення, тис. осіб	№п/п	населення, тис. осіб	№п/п	населення, тис. осіб	№п/п						
1	Бахчисарайський	130,4	9	Мелітопольський	17	286,6	Полтавський	600,5	Полтавський						
	Білогірський	122,7		Пологівський		172,5				Вараський	139				
	Джанкойський	117,9		Івано-Франківський		30,5				Дубенський	170,4				
	Сватловський	212,9		Верховинський		560,1				Рівненський	634,9				
	Керченський	134		Калузький		286,5				Сарненський	213				
	Курманський	122,8		Коломийський		279,8				Сумська область					
	Перекіпський	192,8		Косівський		85,7				Конотопський	204,2				
	Сімферопольський	519,4		Наваріянський		130,6				Охтирський	125,6				
	Феодосійський	227,6		Київська область		443,6				Роменський	113,7				
	Ялтинський	192,8		Білоцерківський		203,7				Сумський	449,4				
2	Вінницька область	657,6	10	Бориспільський	19	240,7	Шосткинський	188,5	Тернопільська область						
	Вінницький	243,3		Броварський		339,5				Кременецький	144,7				
	Гайсинський	65,8		Бучанський		130,1				Тернопільський	566,9				
	Жмеринський	146,9		Вишгородський		229,8				Чортківський	334,3				
	Могилів-Подільський	157,2		Фастівський		180,9				Харківська область					
	Тульчинський	188,3		11		Голованівський				21	124,9	Хмельницький	181,6		
	Хмельницький	174,7				Луганська область					442,8			Ізюмський	108,9
	Волинська область	132,4				Луганський					207,7			Красноградський	137,2
	Волимир-Волинський	271				Довжанський					535,2			Куп'янський	154,6
	Камінь-Каширський	271				Луганський					229,8			Лозівський	1762,8
Ковельський	457,3	12	Олександрівський		22	Харківський	Хмельницька область	291,1							
Луцький	1179,3		Алецький			81,2			Чугувський						
Дніпровський	439		Довжанський			207,7			Херсонська область						
Кам'янецький	772,3		Луганський			296,8			Бериславський		99,1				
Кіровоградський	262,3		Ровенський			80,9			Генчівський		122,4				
Нікопольський	171,7		Сватівський	375,8		Каховський			224,7						
Новомосковський	163,3		Севродонецький	129,8		Скадовський			127						
Павлоградський	204,2		Старобільський	81,2		Херсонський			464,4						
Синельниківський	201,2		Щастинський	239		Хмельницька область									
Бахмутський	146		13	Львівська область		24			239	Хмельницький	687				
Волновський	690,6	Дрогобицький		163,3	Шепетівський		286,5								
Горлівський	1503,6	Львівський		1150,4	Черкаська область										
Донецький	122,6	Самбірський		227,7	Звенигородський		204								
Кальміуський	568	Стрийський		233	Золотоніський		142,3								
Краматорський	521,1	Червоноградський		180,9	Уманський		602,6								
Маріупольський	413	Яворівський		140,5	Черкаський		602,6								
Покровський	163,6	14		Миколаївська область	25		140,5	Чернівецька область	91,7						
Бердичівський	622,8			Баштанський			182,5					Вижницький	157,8		
Житомирський	262,1			Волинський			656,3					Дністрівський	655,6		
Коростенський	171,7		Миколаївський	151,8		Чернівецький									
Новгород-Волинський	209,2		Одеська область	109,4		Корюківський									
Берегівський	82,8		Березівський	201,4		Нижанківський	66,4								
Мукачевський	185,3		Вольтер-Дністрівський	154,5		Новгород-Сверський	158,2								
Рахівський	255,8		Буградський	206,2		Прилуцький	460,9								
Тячівський	269,1		Ізмаїльський	1375,9		Чернівецький									
Ужгородський	183,9		Одеський	229,9											
Хустський	874,2	Роздільнянський	104,2												
Запорізька область	183,9	16	Полтавська область	206,2	399,4	Полтавський	600,5								
Бердянський	188,7		Кременчуцький		399,4										
Василівський	194,4		Лубенський		194,4										
Запорізький	874,2		Миргородський	206,2											

Проектами передбачається створення 119 нових районів в областях та 10 - в АР Крим.

Схвалення цих постанов Парламентом забезпечить відповідність системи адміністративної організації України сучасним вимогам та європейським стандартам (табл. 1) що, сприятиме визначенню обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів виконавчої влади та відповідних органів місцевого самоврядування [9].

Нагадаємо, з провадженням в Україні реформи місцевого самоврядування та територіальної орга-

нізації влади, 26 районів повністю покриті об'єднаними громадами, на рівень яких в рамках децентралізації владних повноважень перейшли майже всі повноваження райдержадміністрацій та районних рад.

Території 164 районів покриті ОТГ від 50 % до 99 %. Це означає, що РДА цих районів здійснюють свої повноваження на менше половині їх території. І лише на території 75 районів (16 %) не утворено жодної ОТГ. Фактично, інститут РДА повноцінно функціонує лише на території 75 районів.

Створенню нових районів передувало формування спроможних громад, таких, які здатні вирішувати питання місцевого значення і забезпечувати доступні і якісні послуги для населення. Більшість повноважень перейшли і ще будуть додатково передані саме на рівень громад і послуги, які раніше мешканці громад отримували в районних центрах, зараз отримують (чи будуть отримувати) на території своєї громади – або через Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП), або надання адмінпослуг громада здійснює через віддалені робочі місця адміністраторів ЦНАП, а там, де ще такі центри не створено – громади використовують інструмент міжмуниципального співробітництва – підписують угоду про співпрацю з сусідньою громадою, де вже діє ЦНАП. А ще сьогодні у практиці діяльності громад – мобільний ЦНАП — це теж віддалене робоче місце, але яке може пересуватися між населеними пунктами та здійснювати приймання громадян і надання послуг на території будь-якого населеного пункту громади. Мешканцям громад за адмінпослугами не потрібно буде їздити до районних центрів.

Отже, серед ключових змін, які сприятимуть підвищенню рівня ефективності функціонування ОТГ варто виділити наступні:

- запровадження трирівневої система адміністративно-територіального устрою: громада (базовий), Округ (Субрегіональний), регіон.
- ліквідація місцевих адміністрацій та створення префектур, які будуть держслужбовцями, призначеними президентом (за поданням Кабміну), й по суті представлятимуть державу.

Таким чином, новий адмінтерустрій базового рівня розширюватиме спектр питань, які може вирішити обрана нами місцева влада.

До кінця 2020 року планується прийняти закон, який внормує порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою в Україні. В ньому, серед іншого, визначать механізм зміни меж територіальних громад.

На даний час Уряд схвалив проєкти Постанов Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» та «Про утворення і ліквідацію районів АР Крим» [6;9]. Прийняття цих документів парламентом означатиме закріплення нового адміністративно-територіального устрою субрегіонального рівня (табл. 1).

В запропонованому Проєкті [6] передбачається, що адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, децентралізації влади, повсюдності та спроможності місцевого самоврядування, сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць з урахуванням історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. Розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування і їхніх виконавчих органів різних рівнів здійснюватиметься за принципом субсидіарності, що відповідає Європейській хартії місцевого самоврядування [10]. Так, відповідно до ст. 4 Хартії органи місцевого самоврядування в межах закону мають повне право вільно вирішувати будь-яке питання, яке не вилучене зі сфери їхньої компетенції та вирішення якого не доручене жодному іншому органу.

Публічні повноваження, як правило, здійснюються переважно тими органами публічної влади, які мають найтісніший контакт з громадянином.

Рис. 3. Порядок формування державного бюджету України з 2021 р.

Наділяючи тими чи іншими повноваженнями інший орган, необхідно враховувати обсяг і характер завдання, а також вимоги досягнення ефективності та економії.

Враховуючи зазначене, змінами вилучаються з конституційного регулювання місцеві державні адміністрації та відповідно скасовується інститут голів місцевих державних адміністрацій. Натомість основні повноваження зосереджуються на базовому рівні в громаді.

Передбачається утворення виконавчих органів місцевого самоврядування громади, які є підконтрольними й підзвітними раді громади. При цьому

голова громади головує на засіданнях ради громади, очолює виконавчий орган місцевого самоврядування громади. У свою чергу, районна рада, обласна рада обирає зі свого складу відповідно голову районної ради, голову обласної ради, який очолює виконавчий комітет ради.

Закріплюється матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування. Зокрема, визначається, що такою основою є земля, рухоме й нерухоме майно, природні ресурси, інші об'єкти, що є в комунальній власності територіальної громади; місцеві податки та збори, частина загальнодержавних податків й інші доходи місцевих бюджетів. При

цьому пропонується визначити, що держава забезпечує сумірність фінансових ресурсів та обсягу повноважень органів місцевого самоврядування, визначених Конституцією та законами України (рис. 3).

Разом з тим децентралізація не означає послаблення центральної влади в таких питаннях, як оборона, зовнішня політика, національна безпека, верховенство права, дотримання прав і свобод людини.

Саме тому для наглядності за додержанням Конституції та законів України органами місцевого самоврядування пропонується запровадити інститут префектів [2;5]. Проектом передбачено, що префекта призначає на посаду та звільняє з посади за поданням Кабінету Міністрів України Президент України. Префект зупиняє дію актів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України з одночасним зверненням до суду.

Крім того, законопроект передбачає, що в разі ухвалення головою громади, радою громади, районною, обласною радою акта, що не відповідає Конституції України, створює загрозу порушення державного суверенітету, територіальної цілісності чи загрозу національній безпеці, Президент України зупиняє дію відповідного акта з одночасним зверненням до Конституційного Суду України, тимчасово зупиняє повноваження голови громади, складу ради громади, районної, обласної ради та призначає тимчасового державного уповноваженого.

У разі визнання Конституційним Судом України акта голови громади, ради громади, районної, обласної ради таким, що не відповідає Конституції України, Верховна Рада України за поданням Президента України достроково припиняє повноваження голови громади, ради громади, районної, обласної ради та призначає позачергові вибори у визначеному законом порядку.

Отже, пропоновані законопроектом зміни повністю відповідають європейським і міжнародним стандартам, враховують відповідні висновки та зауваження Венеціанської комісії, дадуть змогу забезпечити спроможність місцевого самоврядування й побудувати ефективну систему територіальної організації влади в Україні. Таким чином, виникли всі передумови закріплення досягнень реформи з децентралізації влади в Конституції України.

Список літератури

1. Все про децентралізацію (бюджетну, земельну та інше) у ... [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://agropolit.com/news/detsentralizatsiya>
2. Конституція України. 28.06.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. №333-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014>.
4. Новини – Децентралізація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [decentralization.gov.ua > news](http://decentralization.gov.ua/news)
5. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. №280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Пальчук В. Зміни до Конституції України: що ще треба зробити для децентралізації влади [Електронний ресурс] / В. Пальчук // Україна: події, факти, коментарі. – 2019. – № 8. – С. 39–47. – Режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/images/ukraine/2019/ukr8.pdf>.
7. Пронько Л.М. Становлення та розвиток місцевої влади в Україні. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016, №3. С. 88-96
8. Реформа децентралізації завершиться в 2020 році ... [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/news/reforma-decentralizaciyi-zavershitsya-v-2020-roci-provedennyam-voseni-miscevih-viboriv-na-novij-teritorialnij-osnovi-gromad>
9. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=250471119&cat_id=244274130
10. ZN.UA. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dt.ua/internal/konstituyuvannya-decentralizaciyi-pohovati-abi-naroditi-99354_.html?fbclid=IwAR0MeEtLeJfWPogetwH33jhI9AiCm0pto42fqmPirqZP4utUvU62DpBUG5E